BIOLOGIE ȘI PEDOLOGIE

PREOCUPĂRI ȘTIINȚIFICE ALE PROFESORULUI ȘI SAVANTULUI MIHAI COȘCODAN

Maria NEDEALCOV, Vitalie SOCHIRCĂ, Ilie BOIAN
CZU: 551.5(478)(092) marianedealcov@yahoo.com
sochirca1970@gmail.com
ilieboian@mail.ru

Dl Mihai Coșcodan s-a născut la 17 octombrie 1940 în satul Năpădeni, raionul Ungheni, în familia lui Teodosie și a Pulcheriei Coșcodan. După absolvirea școlii din satul natal, urmează studiile la Școala Pedagogică din orașul Călărași (1954-1958), pe care o absolvă cu mențiune, apoi este înmatriculat la Facultatea de Geografie a Institutului Pedagogic de Stat din Tiraspol (1958-1963). În perioada de studenție se remarcă prin calități excepționale, termină facultatea cu mențiune și, binemeritat, este angajat în calitate de asistent universitar la catedra de Geografie Fizică.

A urmat o carieră științifico-didactică și de funcționar public demnă de toată lauda – de la asistent la docent (conferențiar universitar), apoi

a fost ales în funcțiile de șef-catedră Geografie Fizică Generală și Cartografie (1971-1977), decan al Facultății de Geografie (1977-1987), rector al Institutului Pedagogic de Stat din Tiraspol (1987-1992), deținând și funcții de consilier orășenesc Tiraspol, deputat în Parlamentul Republicii Moldova (1990-1994), viceprim-ministru în două guverne ale Republicii Moldova (1992-1994), Ambasador Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Moldova în Republica Bulgaria, Republica Macedonia și Republica Serbia (1994-1998), şef-catedră Științe ale Solului, Geologie și Geografie la Universitatea de Stat din Moldova (2003-2013).

Timp de peste jumătate de secol, Mihai Coșcodan a muncit pe tărâmul universitar, fiind pasionat de geografie, a semănat şi a cules roadele muncii sale, devenind un etalon de cadru didactic și de cercetător, care și-a transformat profesia într-un crez, într-o vocație, într-un mod de viață. Este în permanență călăuzit de dorința de cunoaștere și implicare activă, motiv pentru care Domnia Sa reprezintă, cu siguranță, pentru generațiile actuale și cele viitoare, un model de profesionalism și dăruire totală în ceea ce și-a propus și a realizat în întreaga sa carieră științifico-didactică, managerială și social-politică.

Un reper de început al carierei în cercetare a fost anul 1967, când este admis la aspirantură (doctorat) în Universitatea de Stat „Ivan Franko” din Lvov (Ucraina), la specialitatea „Meteorologie, climatologie și agrometeorologie”. La finele anului 1971 susține cu brio teza de candidat în științe geografice (echivalentul titlului de doctor în prezent) [1] și devine cel mai tânăr doctor în științe geografice din RSS Moldovenească. Problema științifică abordată în teză este studiul caracteristicilor microclimatice ale climei Codrilor din RSSM, regiune cu cel mai fragmentat relief și peisaje geografice complexe.

Studiul caracteristicilor climatice și a sensibilității climatice a unor zone și regiuni fizico-geografice a fost direcția principală de cercetare a profesorului Mihai Coșcodan. Investigațiile științifice au fost materializate în cca 120 de publicaţii în domeniul microclimei, climatologiei, meteorologiei, geografiei fizice generale, inclusiv 3 monografii științifice. Aceste studii au un impact enorm privind evaluarea și utilizarea rațională a resurselor climatice și agroclimatice ale Republicii Moldova.

Dintre cele mai importante lucrări științifico-didactice, elaborate și editate de Mihai Coșcodan, în anii activității sale în cadrul Universității de Stat din Moldova, menționăm manualul *Meteorologie și climatologie* [2], editat în 2007, fiind utilizat pe larg atât de către studenți și profesori, cât și de specialiști în domeniul meteorologiei și climatologiei. De asemenea, în această perioadă a participat activ la elaborarea mai multor lucrări de prestigiu, în calitate de organizator și coautor. Astfel, a fost organizată elaborarea și editarea Colecției de volume *Mediul geografic al Republicii Moldova.* În anul 2006 apare volumul I: *Resursele naturale,* ediţia I, iar în anul 2007 ediţia a II-a [3]. În anul 2015 a fost editată monografia *Meteorologie și climatologie*, elaborată împreună cu Maria Nedealcov, dr. hab., prof. univ., directorul Institutului de Ecologie și Geografie [4].

Preocupările științifice ale lui Mihai Coșcodan, în colaborare cu alți savanți din țară și de peste hotare, inclusiv autorii acestui rezumat, au fost axate pe următoarele domenii:

- studiul schimbărilor climatice regionale în contextul încălzirii globale;
- estimarea impactului riscurilor meteoclimatice ca și consecință a schimbărilor climatice;
- stabilirea variabilității spațiotemporale a regimului radiativ și a celui eolian în scopul valorificării energiei regenerabile (solare și eoliene);
- evaluarea și valorificarea rațională a resurselor climatice și agroclimatice ale Republicii Moldova în condițiile nou-create de schimbările climatice;
- utilizarea Sistemelor Informaționale Geografice ca instrument de cercetare etc.

Activitatea de cercetare a continuat în carul proiectului instituțional „Crearea bazelor ştiinţifico-informaţionale pentru optimizarea organizării teritoriale în condiţiile actuale de modificare a mediului” (2011-2014), în care Domnia sa și-a manifestat interesul deosebit față de organizarea şi funcţionarea unor sisteme capabile să monitorizeze modificările globale de mediu.

Savantul Mihai Coșcodan a contribuit esențial la creșterea rolului utilizării metodelor contemporane de cercetare, în special a metodelor

statistice de analiză temporală și spațială. Contribuția sa la compartimentul „Evaluarea tendințelor regionale de modificare a resurselor climatice, ținând cont de schimbările globale ale climei” a fost substanțială, prin evidențierea tendințelor de schimbare a regimului de căldură și de umiditate pe teritoriul Republicii Moldova și a estimării impactului acestor schimbări asupra productivității unor culturi agricole.

Reducerea continuă a fertilității solurilor și degradarea diversității pedologice pe teritoriul Republicii Moldova a înaintat în fața cercetătorilor-pedologi sarcina de a crea o bază informațională a bilanţului funciar în variantă computerizată, în scopul monitorizării resurselor funciare şi a calităţii lor, a evoluţiei învelişului de sol în trecut, prezent şi viitor, la nivel de comună, raion, regiune şi ţară. Mihai Coșcodan a fost preocupat permanent de analiza factorilor naturali și antropici care provoacă degradarea solurilor.

De-a lungul anilor, Mihai Coșcodan a fost tutorele principal în calificarea cadrelor științifice prin doctorat, fiind referent oficial la tezele de doctor în științe geografice la specialitatea 153.05 Meteorologie, climatologie, agrometeorologie, membru al Consiliului științific specializat, membru al Comisiei de experți în Științe biologice și geonomice din cadrul Consiliului Național de Atestare și Acreditare.

Preocuparea sa de a fi util societăţii, domeniului, de a asigura instruirea eficientă, pregătirea şi promovarea cadrelor tinere a persistat întotdeauna.

Referințe:

1. КОШКОДАН, М.Ф. *Опыт микроклиматической характеристики природных территориальных комплексов на примере Кодр (Молдавская ССР)* / Автореферат дисс…. канд. геогр. наук. 690 / Львовский гос. ун-т им. Ивана Франко. Львов, 1971. 15 с. БГ 09321.
2. COȘCODAN, M. *Meteorologie şi climatologie*. Chişinău: CEP USM, 2007. 302 p. ISBN 978-9975-70-339-0.
3. MIHAILESCU, C., SOCHIRCĂ, V., CONSTANTINOV, T., COȘCODAN, M., URSU, A. et al. *Mediul geografic al Republicii Moldova.* Vol. I. *Resursele naturale.* Chișinău: Știința, 2006 (ediţia I); 2007 (ediţia a II-a). 184 p. ISBN 978-9975-67-600-7.
4. COȘCODAN, M., NEDEALCOV, M. *Meteorologie şi climatologie*. Chişinău: CEP USM, 2015. 215 p. ISBN 978-9975-71-62.